



Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.36. Excellens pœnitentia, quæ ijs omnibus seruit, quibus Diabolo seruierat, cuius triumphum pædixit Isaias, & cecinit Phropheta Regius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

peccatores, hoc vobis procurate vnguentum, ne sine illo Christi accessatis. Hoc si habueritis, accedite: etenim cor illi mitigabit, quod peccata vestra non leuiter vicerant: *Gaudete penitentes, pusillanimes confortamini &c. secure manus vestra distillans myrrha amaritudinem in salubrem hanc vntionem: quia cor contritum, & humilitatum Deus non despiciet.*

lib. 19. Heu quam dolendum est videre, qualiter ad pedes accedas Christi, Confessarios interpretor, (in quibus & per quos progreditur Deus, loquitur D. Gregor. iuxta illud: *In ambulo in eis*) ita omni hoc vnguento vacui, vt ne minus quidem color percipiatur, factor quidem peccatorum attenditur, vt dicere liceat multis: *Iam faciet, quateriduanus enim est, & sic sunt omnes huius inopes vnguenti, contritionis, doloris, vt nec semel in cordis mortariolo peccata contriuerint. Abundans est & copiosum quod peccatrix ista defert: *Vnguento ungebat.* Diversos autem mysticos SS. Patrum, nominatum D. Petr. Chrysoft. declarant enim, hanc bonam esse penitentiam, quæ sit in effusione vnguenti, pretiosius super pedes Saluatoris: nam omnibus vntum est: quod sicut illi denotant pauperes, in quibus semper Saluator inambulabat per mundum, sic vnguentum, quod Christi Domini pedibus impenditur, signat elemosinam: nam inter alia maximi refert hoc, vt accepta tua sit penitentia, ubique Dominus misericordiam impertiat, tua remittens, peccat, vt illam pauperibus largus promulque exhibeas: de quibus alias diximus.*

ser. 74. & seq. Hic inuere lapides aliaris sicut lapides cineris allisor. Deinde simulachris euerbis, luci, inquit, succidentur. Non habunt luci & delubra.

§. 36. Excellens penitentia, qua ijs omnibus seruit, quibus Diabolo seruierat, cuius triumphum pradixit Isaias, & cecinit Prophetæ Regius.

99 D. GREG. Ho. 33. in huius. **A**dest D. Gregor. illamque considerat penitentem pedibus aduolutam Saluatoris, atque sibi lacrymas potius quam verba conuenire. *Cogitanti mihi de Maria penitentia, flere magis liber, quam aliquid dicere: cuius enim vel faxem peccati illa peccatrix lacryma ad exemplum penitentia non emolliant? Quis illam videat tanto pudore verecundam, tot oculis lacrymas effundentem, tot prominentem alto pectore suspiria, qualiter oscula pedibus figat & infigat Redemptoris, per illa cor suum super illos euacuans effundenque viscera: qua ratione nullo*

linguæ de prompto verbo, lauet, tergat, illosque pedes exoleculatur? Ecce penitentia speculum, & imago perfectissima. Declinat per Isaiam Dominus quid ipse pratendat, quid in mundo per aduentum suum desideret operari. *Quid in istis Domine? Hic omnis fructus, vt auferatur peccatum. In eum suum natus est, vixit, & mortuus est, lorum effudit sanguinem, & diuina dedicauit Sacramenta.*

Porro Domine, quando intellexero hunc fructum esse collectum? *Cum posuerit omnes lapides altaris, sicut lapides cineris allisor: non stabunt luci & delubra.* Sicut lapides calcis communitur, hos enim vocat lapides cineris, & quando fuerunt euerfa de locis suis idola, succisi luci, de quibus in sacrificium ligna cadebantur. Verba hæc mysteria redolent eximia. Iam nouimus quid lapidibus quibusdam contingat eduris, silicibus, vt eorum non videatur distingui posse deries. Illos accipit operarius, ollæ imponit, grandem accendit ignem, illos comburit, quo fit vt in cinerem redigantur. Erat Magdalena altare diabolo dedicatum, tot lapidibus extructum, quot partibus in corpore suo constabat, oculis, ore, manibus, capillis, ac pedibus. Modo conspice deleta peccata, cum iam videas lapides exulos, conuulos, & amotis igne in cinerem comminutos. Quid dicendum de oculorum alacritate? iam plorant: quid de luxuria capillorum? iam illos Christi pedibus explicat: quid de lingua orisque libertate? iam illud sacrosanctis infigit pedibus. Quod ad dixeris de delicijs vnguentorum? iam effusa diuino dedicantur obsequio. Nihil iam remanet. *Arcum conterit, & confringit arcum, & scuta comburet igni.* Hic inuere lapides aliaris sicut lapides cineris allisor. Deinde simulachris euerbis, luci, inquit, succidentur. Non habunt luci & delubra.

Ut lapio præceptum tangit, ab Angelo datum Creacioni. Altare erectum erat, in quo Baal idolum adorabatur, quo totus populus in ruinam clademque corruerat. Felina velociter inquit, *Destruis aram Baal, qua parua est tui, & nimis quod circa aram est, succide, & adificabis altare Domino Deo tuo in summate terra huius, &c. & offeres holocaustum super struem lignorum, que de nemore succideris, scilicet eo, de quo consecuerant ligna succedere in sacrificium Baal: O Animam Magdalena, in qua velut in altari sedem sibi fixerat Baal, id est diabolus, circumdatus nemore sensuum, quos omnes bene dixeris arbores esse frondosas, de quibus ligna in sacrificium apta cadebantur, quot sacrificia litata fuerunt ex lignis, que de oculis*

Isa. 27. 9.

I. Veræ penitentia effectus.

Pf. 45. 10.

II. Allegoria de altari Baal. Ind. 6. 25.

¶ Iluque

vifque illius exdebatant: quot ex illis, quæ de ore illius ac manibus? quænam de capillis capitis illius flammefcentibus? Idolum hoc evertatur, exterminetur ab anima illius diabolus, & quæ diabolo altare factum erat Deo mox confectetur, fundatur super petram solidam pedum inquam Saluatoris. Hic millenſis illi dedicat hoſtias ex illis ipſis artibus ſigna cadens: nam ex illis ipſis oculis lacrymas elicit vberiores, de capillis mappulas, de ore pacis tabulam caeleſtem, & ut notat D. Gregor. eleganter ea omnia, quæ diabolo in ſacrificiis obtulerat, Deo gratiſſimum nunc immolat holocauſtum. Quot in ſe habuit oblectamenta, tot de ſe inuenit h. cauſa. Omnia hæc arma diabolus moris igne conſtinguntur, & quibus olim Deum iritauerat peccati, nunc illi penitens famulatur. Conſi. eras namque quod fecit, & nolui moderari quod faceret. Hoc itaque bonum eſt penitentiæ exemplum in antea oculis ſpectare, ut conſideres quid tibi ad eorum veniam impetrandam ſit peragendum.

D. Greg.
ho. 33. ca.

III.

O ſancta Ezechielis animalia ſpiritus impetu directi: ſpiritus, ut ſupra diximus fortium & robuſtorum; quæ ſic incedunt, ut nihil poſſit eorum curſum, greſſumque remanere. De illis teſtat Ezechielis. Vires quod plena eſſent oculis, in pectore, in facie, in humeris, in occipite. Quod hic latet arcum? Dicit nobis Propheta ſauetiſſime, quoniam tendunt hæc animalia? Coram facie ſua, & hoc ſemper ſic, ut nunquam retrogradantur. Vnumquodque eorum coram facie ſua ambulabat, nec reuertebantur cum ambularent. An ergo ad hoc oculi non ſufficiebant in facie, ſtonte, capite & pectore? ſi nunquam reuertantur, ut quid oculi in ceruice & humeris? Quis hoc explicet myſterium? nam licet ita ſit, quod verus penitens ita ſeruo debeat ingredi viam penitentiæ, ut nunquam ab ea reuertatur, ſed continuo progreditur coram facie ſua, quatenus fructum ex ea colligat abundantem: *Quis ibant & ſtebant*, attamen ut videat qua ratione ſibi ſit in ea progrediendum, conſiderare debet quæ retro deſerunt, peccata ſcilicet vitamque præteritam: vera etenim penitentiæ actum includit iuſtitia, quæ proportionem exigit & æqualitatem; ut penitentiæ tua tuis conueniat digna ſcleribus: ſi namque ſurtum commiſeris, non in ſola oratione, ſed in reſtitutione tuae ſtat ſumma penitentiæ. Quod ſi proximi honorem famamque violatiſſima ſit ea penitentiæ, quæ ablata famam integre reſtituas: & pro meſura delicti, ſit & meſura penitentiæ.

IV.

Penitentiæ. Perpende iuxta conſilium D. Ambroſii, quæ Hieron. Bap. de Laniæ Tom. III.

do maculam vis emundare quæ ut magna eſt, ita & veſtimento inuilerata, quantum adhibeas diligentiæ: etenim noſtri magnam & inueteratam ſcleribus maculam aqua n. otica, vel tenui lixiuo non eluendam. Hoc teſte D. Gregorio agit Magdalena: ſedul. antea cæta perpendit, & hinc collegit quid ſibi ſit agendum: oculi baſiliſcum retulerunt, veneno animas inſiciendo, & illac in animam eius mors inuati it; illos offendo caſtigat, tubosque eos efficit, quibus culpa diluatur. Capillos ut ſarana vexillum erexerat, eamque hivanam reddiderant & ambitioſam: corruant illi ad pedes Domini, penitentiam agant, eique conſecrentur. Os illius ſepulchrum patens & factidum, ex quo verba proſtuebant in omni genere peſſima, ſet illud conſans & Domini pedes exoleſcitur. Manus illius omnis iniquitatis fuerant inſtrumenta, ſeruant illa nunc pedibus Saluatoris abſtendunt diligentiſſe. Opera eius ac delicia in ſumman iraxerant eam impietatiſſimam, cuiusque auxiliates fuerant vanitibus, nunc pedum caeleſtis ſponſi impendantur obſequio: quaſi quæ ſeipſam totam eius dedit vendatque famulatur. Quot ergo habuit in ſe oblectamenta, tot de ſe inuenit holo cauſa. Hæc ergo vera eſt penitentiæ: Tu modo tuam conſidera, perpende num illa præteritis condigne reſpondeat. *Grands plaga* (ſic D. Ambroſius) *alia & proluxa opus eſt medicina. Grands ſtelus, grandem habet neceſſitatem ſatisfactioſam c. 8. nem.*

An opinaris chariſſime, quod confeſſio quædam non præmeditata tot milleſis conueniat rite ſcleribus? Arbitraris quod modica deſectio, quam coluſti, duorum meſium, & amorum reſpondeat quadretque diſtractionibus? Iudicas reſtituta exteriori, & pauo tempore recolleſtione tot tuis te ſatisfacere vanitatibus? quæ dicam de corporis caſtigationibus? Vtiani completur illud: *Pro meſura peccati, erit & plagarum modus? Nonnum peccatore nunquam uiuunt* (inquit D. Ambroſius) *ubi ſunt noſtra lacrymae ubi gemimus? ubi ſolus? Hæc eſt ergo optima penitentiæ: hæc te docet, qualis eſſe tua debeat penitentiæ, ut ea ſit, qualem eſſe ratio poſtulat. Diſputat D. Auguſt. qualis noſtra debeat eſſe penitentiæ, ait que tunc fore legitimam, quando præceptum impleueris Apoſtoli: *Sicut exhibiſtiſti membra ueſtra her. 17. de ſeruire immunditia & iniquitati ad iniquitatem: ita uerbo nunc exhibere membra ueſtra ſeruire iuſtitia ſancti. Apo. & ſeruationem. Spectat ex ſententiâ D. Auguſtini her. 197. Dauidis: nam Gigante proſtrato, arma illius illi deſaxit; eaque in tabernaculo Dei anathema**

100. Probatur ex S. ſcriptura. D. Ambroſius in c. 13. L. 10. Ho. 10. her. 197. Rom. 6. 19. ſat.



suspendit: ut illa, quæ giganti seruiert, ut illis Deo bellum inferret, moro diuino famularentur honori, atque per ea Dei pateat inuicta potentia. Deum gigas impugnat infernalis, & ostia vitur operâ, nostris i. se rebus, velut armis offensiuis.

VI. Audire lubet D. Gregorium Nazianz. quàm acerbè nostram deplorat calamitatem: siquidem verum sit, diabolum esse Dei inimicum, arma tamen quibus illum oppugnat, seque opponit aduersarium, nos ipsi sumus, nostræ potentie, nostrique sensus, & illis ipsis nos inuadit; nos suis victos prosternit pedibus, nos lux subiicit seruituti. *Cum hoste dimicamus, qui nobis inuicissis, quo nihil miserius est, inquam armis in perniciem nostram, utens, peccati morte nos afficit.* Illis ipsis Regis Achab Prophetis vsus est, ut illum mortis laqueis inneteret. Mulieres assumptis Moabitarum, ut filios Israel in casum præcipitaret. Iudam instigauit, ut Christum traderet. Parua dico te ipsum assumit tuos sensus, & quæ tibi propria sunt, tuæ ut sint instrumenta perditionis. Quibus te perdit? Nonne diuitijs tuis, cum illas tibi ille mimè dederit, quas in concubinato scortator impendis, quoties tuis vitur obligationibus ad usuram & furtum? Tu ipsius potentias sensulque considera. Quot Deum criminibus garrulus lingua tua prouocas? Quot oculis tuis? Quid de manibus sentendum? Verè dixero, nullum tibi membrum est, quo diabolus ut armis, Deum non oppugnet.

VII. Perfecta cõsetur de satana victoria, quando hæc arma confringens illa Dei tabernaculo suspendis anathema, eiusque impendis obsequio: quando illa lingua ingemiscit, suaque flagitiosa rea confitetur, & vacat orationibus: quando oculi illi ad pedes flent Redemptoris: quando manus illæ erogandis occupantur elemosynis, illique seruire student liberales, qui sunt ut. D. Petro Chrysologo credendum, velut pedes Dei, scilicet pauperibus, quibus Christus per mundum mendicus oberrat. Audite D. August. *Arma diaboli nos sumus, sicut dixit Apostolus, extrinsecus membra vestra arma iniquitatis peccato. Et iterum: Nolite exhibere membra vestra arma iniquitatis peccato. Arma autem inimici nostri in se Christus in tabernaculo suo, quando nos, qui dominus fueramus diaboli, &c.* Tunc liquidò patebit, gigantem infernalem omnino prostratum & superatum, opusque illud impleri, quod Dominus Dominicâ tertiâ dixit, à se perficiendum in non exiguum nominis sui honorem, nostrumque commodum, sub allegoria fortis armati per

hæc verba. *Cum fortis armatus custodit atrium suum in pace sunt ea quæ possidet, si autem fortior eo superueniens vicerit eum: vniversa arma eius auferet, in quibus confidebat, & spolia eius distribuet.* Ipse proprijis illum armis aduersarius oppugnabat.

Credidit D. Hieron. a & eum eo D. b Cyril. quod ipse pariter Origenes e epinatus fuerat: Christum verbis illis spectare vaticinium à se per Isaiam prædictum: etenim istem pollicetur opus illud à se perficiendum, quo se verum Deum esse testaretur. *Et scies, quia ego Dominus &c. quia hæc dicit Dominus. Equidem &c. captiuus à forti tolletur, & quod ablatum fuerit à robusto saluabitur.* Legunt septuaginta: *Si quis operis gigantem accipies spolia, & accipiens à forti.* Multo clarior Symachus, ex sententia D. Hieronymi: *Seu & captiuus fortis auferetur, & rapina horribili valde erit.* Ecce, cum D. Hieron. quàm propria diabolo nomina. Fortis, gigas, horribilis, robustus. *Fortis gigas & diabolus est, qui omnes gentes suo subiugarat imperio, audes dicere Saluatori. Hæc omnia mea sunt, & cui valuerò do illa, &c.* Questionem obijcit Propheta, iuxta D. Hier. ex parte hominis. Domine, quis hunc prostrauit gigantem, & qua ratione? quis de manibus eius prædam eripiet, quam sibi conquisiuit? Cui sic Dominus: hoc opus meum est, ego in mundum veniens operabor: illum etenim superabo gigantem, illum alligabo, illum de castro suo quod possederat, exturbabo, cuncta eius arma diripiam, quibus sibi applaudebat, & illis me honorabo, atque ea in domus meæ non leue convertam ornamentum. Hoc verba illa denotant. *Vniversa arma in quibus confidebat, auferet, & spolia eius distribuet.* Non capio: illud ergo considero in hoc opere solemniori, & diuinâ manu digniori. Pende, quantum fuerit huius fortis gigantis dominium, quàm animosè robustus ille & horribilis animæ Magdalene atrium in pace tuebatur? quàm præsumptus: tot armis quot potentijs anima pollebat, & sensibus membrisque corporis: armis ipsius atrij & castri pugnabat, & præualebat. Ecce qualiter Christus illum eliminans, hoc atrium inuadat, omniaque eiusdem arma conuertat sibi in gloriam, laudisque incrementum: oculos, capillos, os, manus, pedes & vnguenta.

Audebo dicere hoc idem fuisse prodigium à Dauide celebratum, in eo Psalmo de victorijs & triumphis Domini, quem iam bis & citauimus & explanauimus. Verba hæc ex ipso assumpta, vt mysterijs, ita nebulis implentur: nec ab his dissonant, quæ ad idem adfuit propositum. *Rex virtutum*

Diabolus ex nobis arma sumit quibus nos oppugnet. Hæc arma Deo illi crepita, suspendamus. D. Avg. Ser. 97. Tom. 10. Rom. 6. cii.

Luc. 11. 21. a L. 3. in 1f. ad fin. b In c. 49 1fa. c Ho. 7. in c 12. Nu. d illud ad Rom. 6. quod aut. &c. e Vide Leon. Cast. in c. 2. 49. 1fa. 25. VIII. Christus in Magdalena diabolum superauit. 101.

Ps. 67. 13. tum dilecti, dilecti, & species domus, diuidere spolia.

In Ps. 67. Sunt hæc adeo caliginosa & operosa, sicut expendit D. Hilar. vt ad eorum intelligentiam, Christus tantum in sensu Grammaticali, recurrendum dicitur sit ad textum Graecum; atque ex eo quod hic Rex virtus, & D. August. & Ruffin. dicunt sententiam nostro proposito congruum eliciemus. Nemo dubitat quin de Christo Domino nostro loquatur, triumphos cantor celebrat, q. d. Rex virtutum, qui sunt dilecti dilecti: Absolum videtur, sed phrasit est SS. licetis familiaris, teste Ruffino: sicut & illud. *Ecce Moyses, sicut preceperat Dominus Moysi.* Adscribit Propheta regis Christo duo nomina illi propria Regis; & dilecti: duas illius exprimens naturas: diuinam ex qua Rex est & Dominus omnium. *Dominus magnus Dominus est Rex super omnes Deos.* Et humanam, ex qua dilectus appellatur: ipse etenim is est, quem diligit Pater, & per eum omnes quoscumque diligit. Unde sic ait: *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui.* Iuxta vtram-

Matth. 17. 35.

Heb. 16. X.
Christus
causa
principa-
lis om-
nium do-
morum.

Ioan. 15. 5.

que naturam propriæ sunt eius virtutes: iuxta diuinam pleno gurgite dicitur Rex eorum, & secundum humanam, dicuntur suæ: quia eorum est causa meritoria, exemplaris & efficiens, vt declarant Theologi.

Nomine virtutum nonnulli intelligunt celestes Hierarchias, & harum ipse est & Dominus naturalis, secundum quod Deus est, & suæ sunt iuxta quod homo: cum etiam secundum hanc rationem Dominus sit & caput omnium Angelorum, quibus decreuit æternus Pater, vt quam primum eum h. minem tactum conspicerent, adorarent, vt ait D. Paul. Alij virtutem interpretantur faciendi aliquid, quod sit bonum & harum virtutum Rex est, secundum diuinam & humanam naturam: & in vna ratione tamquam causa principalis, in altera tamquam meritoria & efficiens. Itaque sicut docet D. Hilar. si D. Petrus virtute polleat, vt petra sit fundamentalis & secuta ædificij Ecclesiastici. Si D. Paulus virtute vigeat illuminandi Gentes: si Apostoli gratiam habeant prædicandi: si Martyres in crudelissimis persecutandi cruciatibus: si Doctores instruendi: si Monachi penitentia operibus incumbendi: si virgines & continentes motus refrærendi incompotitos carnis, eius sunt hæc omnia tribuenda subsidio. *Sine me nihil potestis facere.* Verbis ergo his decantat Dauid triumphum & gloriam eorum sponorum omnium quæ sunt in Ecclesia: nam omnia ab ipso procedunt, vt de causa primaria, & principali; quia Rex est omnis virtutis; & de causa meritoria & efficiente,

eius gratia & merito quantumlibet bonum efficitur.

Quæ circa quotiescumque tot tantisque videris in Ecclesia florere virtutes, eminentiam Apostolorum, triumphos Martyrum, Doctorum scientiam, Virginum puritatem, Confessorum constantiam, penitentium admirabiles austeritates: illi celebretur encomium. Per hæc suam illustrat familiam, & spolijs ab inimico detractis. *Species domus diuidere spolia.* q. d. domum suam exornat non solum pretiosis, formosis & opulentis virtutum aulis, ipsæ pulcherrimis sibi Edjabo proprijs ornatibus sed insuper & eo quod mali spolijs lum erat & abominabile, id est armis, quibus ornat Ecclesiam inimici fortiter oppugnabant; illa namque clesiam diltribuit, illisque contegit ornatque domum. *Diuidens spolia, facit domum suam speciosam & pulcherram.* Hoc ex mente D. Augustin. significat per domum suam S. intelligens Ecclesiam.

Hoc dato triumphum tanta Saluatoris: domum sem suam Ecclesiam, duobus pulchram reddit & speciosam. Primò virtutibus & donis quæ suis communicat electis; charitate Apostolorum, Mar yrum fortitudine, Doctorum sapientia, virginumque puritate. Secundò, ijs quæ adeo erant peruersa, vt hostibus suis arma forent offensiuæ, quibus illum oppugnabant: hæc enim eorum euulsi victor manibus (hoc ex sententia D. August. *Spolia, spolia dicuntur quæ victis hostibus detrahuntur*) & illis diuitem reddidit ornatque Ecclesiam, elegantius multo quam tapetibus hololeicis, aureis, & polymitis, licet ipsi cali-fideribus intertextis. Tu considera quibus domum hic Rex ornet illustrissimis; ipsis nimirum armis ac spolijs ab hoste deuicto comprehensis. *Speciosam domum; id est, Ecclesiam Christus fecit, diuidendo spolia illa,* sic D. August. Quibus cum demones & Iudæi armis infestant: Funibus, flagellis, spinis, clavis, cruce, lancea, arundine, spongia, &c. Ecce quomodo superatis his inimicis, Ecclesiam suam his adonet spolijs armisque cohonestet. Quæ hæc sunt aulæ ceteris elegantiora, quibus exornatur? Nonne illa ipsa arma? Crux, lancea, clavi, spina, &c. Quæ potest ornamenta habere Ecclesia, aurea licet, quæ minus his queant spolijs armisque æquiparari? Quibus ministri satanae Christum in Christianis membrisque suis bella mouerunt acerbiora & Lapidibus, ignibus, craticulis, catenis, fusticis, vocis, plumbaris, sagitis, rotis, &c. Dicitur, num aliquis sit ornatus, qui celebrior quam hæc ab Ecclesia lo-

XII.

Instru-
menta
passionis
orname-
ta sunt
Ecclesia.

co statuat? Quò non in honore habeatur D. Petri vincula, & illa quibus D. Pauli membra constrinxerant; lapides, quibus D. Stephanum præfocauerunt, sagittæ, quibus D. Sebastianus transfossus occubuit; craticula cui D. Laurentius superpositus affatur? An clarior dari potest gloria triumphus? Hæc spolia diuidit, quibus supra modum suam exornat Ecclesiam. Hanc Ecclesiam pars quadam sanctissimæ Crucis illustrat: aliam spina cohonestat, aliam clauus, aliam quoduis instrumentum quo Martyres iniuri occubuerunt.

Argentum repetamus. Quænam sunt illa arma, quibus diabolus Deum impugnat fortiora, quàm nos ipsi, sensus nostri, nostræque potentia? Considera Domini potentiam, etenim in arenam prosternebat diabolus, his cum armis exiit & spoliat, atque ex illis ornatum componit Ecclesie suæ venustissimum, eamque reddi pulchriorem, quàm si quous serico & polymito cultus ornaretur. Illud in hæc perpende mulier: illa namque omnia, quibus Deo bellum suscitabat diabolus atrocius, ipse comprehendit, & in Ecclesie suæ decorem conuertit fulgidissimum, quo de satana triumphum agit illusterrimum. Quid modo formosius, quid elegantius, quid Ecclesie pretiosius, quàm hi capilli, oculi, manus & vnguena Magdalene? Vtique nunc perfecta patet liquido victoria, quàm de suis Christis reuictor inimicis: atque in hoc constabit & illos in te esse superatos, si quæcumque diabolus arma in te contra Deum aduersarius proferebat, illa diabolus impugnet, diuino facta famuleui. Tu videris vtrum hæc fiant in te, quando peccata in confessione eluisti: si lingua, quæ petulantius Deum prius offendebat, verba sit in orationis, eiusque laudis instrumentum: si oculi, qui suis caelo be' sum lasciujs inferebant, vnius modo lacrymis inferos exterreant: vtrum manus liberè diuigantes, modo custodix suæ diligenter auigilent: vtrum opes, quibus viam tuas aperiebas leuitatibus, modo viam sternant stantibus elemosini aperitissimam quò diuina tibi pateat porta misericordix. Hoc in Magdalena contemplanur: de ea testante Euthymio. *Quæ primùm fuerunt instrumenta peccati, ea nunc sunt instrumenta virtutis.*

EVTHYM.
IN C. 7.
ILUC.

§. 37. Videns Phariseus &c. Hic si esset Propheta. *Omni hæc de manu Domini iudicium non euellet Pharisei: qui contra legem & rationem perperam de Christo iudicat, qui docet Confessarios.*

Spectauimus in hac muliere duo prima Dei iudicia: nimirum hæc, quòd audiat vocem eius, & se retro statuat, velut retro fastorem suum illum secutura. Progreditur vterius Euangelista, atque in illa tertium nobis proponit signum: de illis etenim quæ tales sunt, ait Dominus: *Nemo rapit eas de manu mea.* Hoc in præfenti femina spectemus. Scipsam manibus tradidit Saluatoris, se totam & per omnia illius diuina committens dispositioni, tuamque illi resignans voluntatem: hoc namque eius postrata pedibus protestatur, non minus humilitate, constantique firma resignatione, quàm postmodum vas electionis D. Paulus, quando stroltratus in terram exclamauit: *Domine, quid me vis facere? Ræsto sum, Domine, tuis me consigno manibus, ad quæ de me dispone pro beneplacito tuo, diuinæque voluntate: hæc est illa Sanctorum conditio, quàm heri protulimus. Porro ea de causa, quàm primùm se manibus illis consignat, excitatur in illam & commouetur nouo furore tota satana potentia, eam crepturâ.*

Memineris illius sanctissimæ mulieris, quàm vidit D. Ioannes, quæ se in cælum recepit, sole circumamicta capite sideribus ornato, lunam pedibus sustinet: eius, lacrymosis moesta suspirijs, quia partui iam vicina: quàm primùm enim ibidem sedem fixit, commouet & erigit internalis ille draco septem capita sua potentissima, eaque coronata & multigata, quatenus eam sic oppugnet, vt partus illius felici omnia in lucem non edatur. O sanctissima Magdalena: iam enim te video in hoc cælo pedum Domini, diuini solis illis luce circumdatam, tuam animam illustrante, tot fulgissimis ornatam stellis, quot adu'tor virtutes hoc in opere emicantes; quæ lunam mundi iudicium pede protecis animosa. Gementem te audio, dolentem & suspirantem: nec oblitus: partui namque vicina languescis. O quàm expressum hic habeo symbolum peccatoris verè penitentis: mulierem partui appropinquantem? quibus angustijs: quo non dolore coarctaris tempore sciendæ confessionis, quomodo tibi Deo oculos apertente ista peccata tua clarius agnoscis? An hic te statui-

I.
Allegoria
de muliere in
cælo.